

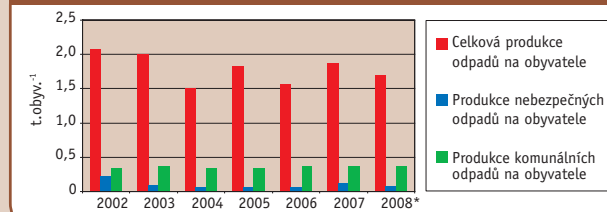

Odpady

PRODUKCE ODPADŮ

V roce 2008 byla produkce odpadů ve Zlínském kraji srovnatelná s rokem předcházejícím. Ve srovnání s ostatními kraji se Zlínský kraj v produkci odpadů v roce 2008 řadil na 11. místo v ČR. V produkci nebezpečných odpadů došlo ke snížení oproti roku 2007, kdy byl zaznamenán extrémní nárůst vzhledem k prováděným sanačním pracím v některých lokalitách.

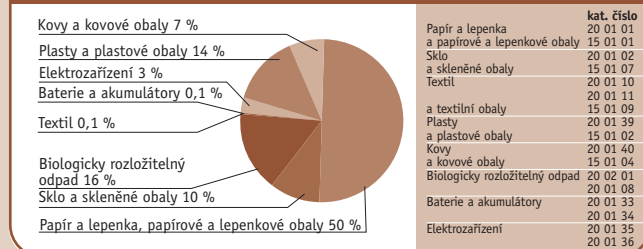
Produktce odpadů na obyvatele ve Zlínském kraji [t.obyv.⁻¹], 2002–2008
Zdroj: CENIA

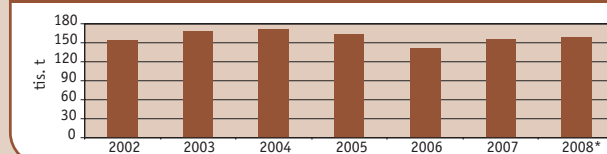
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Z hlediska nakládání s komunálními odpady došlo v roce 2008 k opětovnému nárůstu množství vyříděných využitelných složek komunálních odpadů, a to jak plastů, tak i papíru, skla a nově i nápojových kartonů. Zároveň byl navýšen počet sběrových nádob na separovaný odpad o 5 %. Stejně jako v roce 2007 se Zlínský kraj umístil na předních pozicích ve sběru vyřazených elektrozařízení z hlediska množství odpadů, v přepočtu na 1 obyv. se kraj umístil na 1. místě v ČR. V roce 2008 bylo v provozu 244 zařízení ke sběru, výkupu, využívání a odstraňování odpadů – 4 spalovny nebezpečného odpadu (Chropyně, Zlín-Malenovice, Valašské Meziříčí a Nemocniční spalovna Uherské Hradiště), 8 skládek komunálního odpadu, 11 kompostáren, 2 biodegradační plochy a 1 bioplynová stanice na odpady. Na území kraje bylo provozováno 18 autovrakovišť, z nichž největším je společnost Metalsrot Tlumačov, a.s. V návaznosti na nutnost splnění některých cílů POH Zlínského kraje i obcí (snížení podílu biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky, snižování množství odpadů ukládaných na skládky a zvyšování podílu materiálového využívání odpadů) byla předložena do OPŽP řada projektů, zejména sběrných dvorů, komunitních kompostáren a technologií na materiálové využití odpadů, jejichž realizace se předpokládá do konce roku 2010. Za pomoci prostředků z OPŽP dochází také k rekultivaci starých uzavřených skládek odpadů.

Struktura materiálově využitelných složek z komunálních odpadů ve Zlínském kraji* [%], 2008, Zdroj: CENIA

Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním ve Zlínském kraji [tis. t], 2002–2008, Zdroj: CENIA

* předběžné údaje

AKTIVITY KRAJE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Realizované rozvojové projekty

<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=6326>

- **HYJĚ – koně Zlínského kraje** – dokončení projektu
- **Zelená pro Zlínský kraj** – environmentální vzdělávání jako cesta k udržitelnému rozvoji – dokončení projektu
- **Rekonstrukce druhově bohatých lučních společenstev ve Zlínském kraji** (Norské fondy) – zahájení projektu

Koncepční materiály

<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=3325>

- Koncept snižování emisí a imisí Zlínského kraje a Územní energetická koncepce
- Koncepce hospodaření s odpady ve Zlínském kraji
- Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVO) ve Zlínském kraji
- Studie o lesním hospodářství
- Studie rozvoje zemědělské výroby ve Zlínském kraji
- Akční plán EVVO na léta 2008–2010
<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=79997&doctype=ART&nid=3008&cpi=3>

Finanční podpory

<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=7514>

- Podprogram pro rozvoj EVVO ve Zlínském kraji
- Podprogram Programového fondu – vodohospodářská infrastruktura v obcích Zlínského kraje
- Účelová neinvestiční dotace pro začínající včelaře

Akce a soutěže

- 33. ročník mezinárodního festivalu **Týká se to také tebe (TSTTT)** s environmentální tematikou (filmová soutěž, fotosoutěž, semináře, konference EVVO, workshopy) – <http://www.kkuh.cz/index.php?doc=60-tsttt-tyka-se-to-take-tebe>
- soutěž **O keramickou popelnici** – soutěž obcí a měst v třídění odpadů <http://www.ekokom.cz/scripts/detail.php?id=997>
- **Perla Zlínska – výrobek Zlínského kraje** – regionální značka a soutěž nejlepších regionálních potravinářských výrobků v kraji – <http://www.perla-zlinska.cz/clan/rok-2008>
- **Top víno Slovácka** – soutěž o nejlepší víno oblasti Slovácka v roce 2008 – <http://www.dobravinoteka.cz/magazin-o-vine/TOP-Vino-Slovacka-201>

Další informace

<http://www.kr-zlinsky.cz>

Porovnání stavu životního prostředí ve Zlínském kraji s ostatními kraji podává srovnávací zpráva „Stav životního prostředí v jednotlivých krajích ČR – Porovnání krajů, 2008“ – <http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>.

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2008

Zpracovala: CENIA, česká informační agentura životního prostředí

© 2009, Ministerstvo životního prostředí

Spolupráce: Krajský úřad Zlínského kraje, Český hydrometeorologický ústav, Státní zdravotní ústav

Grafický design a sazba: Daniela Řeháková

Tisk: GZH, s.r.o.

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Litvňácká 8, 100 05 Praha 10

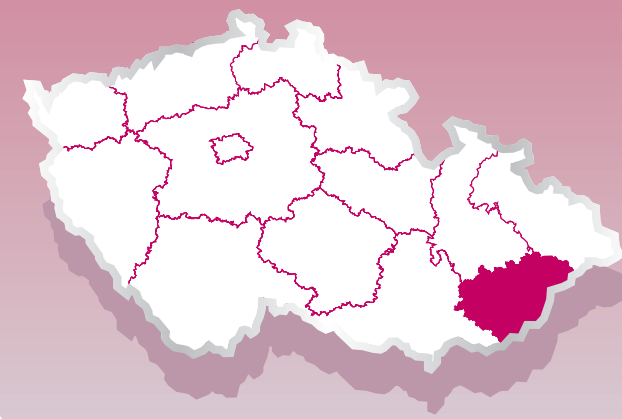
www.cenia.cz, info@cenia.cz, tel.: +420 267 225 340

Vytisknuto na papíře vyrobeném bez použití chloru.

2008

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Zlínský kraj

Obecná charakteristika

Většinu území Zlínského kraje tvoří malebná a značně členitá krajina karpatských pahorkatin a vrchovin, oblast podél řeky Moravy je nížinná a zemědělsky využívaná. Přírodní hodnotu území dokládá fakt, že velkou část kraje (cca 30 %) zaujímají chráněné krajinné oblasti (CHKO). CHKO Bílé Karpaty je současně i biosférickou rezervací UNESCO. Severní částí kraje probíhají Moravskoslezské Beskydy (nejvyšší bod kraje Čertův mlýn, 1 206 m n. m.), na jih od nich Hostýnsko-vsetinské vrchy a Vizovická vrchovina. Na východě se rozkládají Javorníky a dále k jihu podél hranic se Slovenskem Bílé Karpaty. Do karpatských pohoří zasahuje od jihu výběžek Panonské nížiny – Dolnomoravský úval, který je klimaticky nejteplejším územím ČR. Většinu území kraje odvodňuje Morava se svými přítoky (Bečva, Olšava) do Černého moře, malé území na severovýchodě spadá do povodí Odry. Většina kraje má mírně teplé až teplé klima, pouze severovýchodní část (Beskydy) je chladnější. Pro velkou svažitost reliéfu je však většina území kraje nevhodná pro zemědělství.

Ekonomika v kraji je založena především na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů, kraj nedisponuje velkými nerostnými zásobami. Má však malá ložiska ropy a zemního plynu. Export v kraji je negativně poznamenán polohou kraje v rámci ČR. Průmyslový potenciál Zlínského kraje tvoří podniky zpracovatelského průmyslu, zejména jde o podniky průmyslu kovodělného, dřevozpracujícího a elektrotechnického. Jejich charakteristickou stránkou je však nízká úroveň modernizace výroby ve srovnání s průměrným stavem ČR. Zemědělství (hlavně pěstování obilí a výroba mléka) hraje v kraji menší roli. V tvorbě hrubého domácího produktu se Zlínský kraj řadí na osmé místo mezi kraji v ČR.

Základní socioekonomická charakteristika Zlínského kraje, 2008 Zdroj: ČSÚ

Ukazatel	Údaj za kraj	Podíl na ČR (%) / průměr ČR
Rozloha (km ²)	3 964	5 / -
Počet obyvatel	591 412	5,6 / -
Hustota zalidnění (obyv.km ⁻²)	149,2	- / 132,7
Podíl městského obyvatelstva (%)	70,9	- / 73,8
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	5,5	- / 5,4
Tvorba HDP na obyvatele (běžné ceny, Kč)	286 172	- / 353 701
Tvorba HPH podle sektorů (%)*		
- Primární (zemědělství a těžba)	2,7	- / 4,1
- Sekundární (zprac. průmysl, staveb. a energetika)	48,8	- / 36,1
- Terciární (služby, doprava a správa)	48,6	- / 59,8

* Hrubá přidaná hodnota (HPH) představuje nově vytvořenou hodnotu, kterou získávají institucionální jednotky z používání svých výrobních kapacit. Je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí a mezipotřebou.

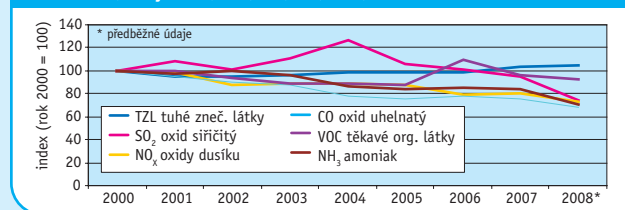

Ovzduší

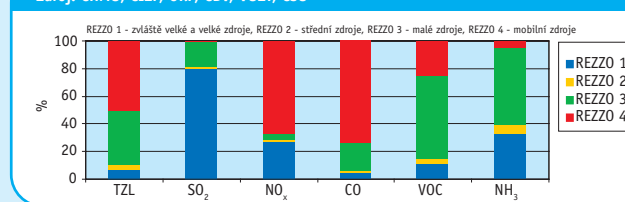
EMISNÍ SITUACE

Největšími producenty emisí TZL, NO_x a CO jsou mobilní zdroje. Na celkových emisích se v roce 2008 podílely 51 % u TZL, 67 % u NO_x a 74 % u CO. Velké spalovací zdroje produkují nejvíce emisí SO₂ (80 % v roce 2008). Malé zdroje (zejména vytápění domácností) mají největší podíl na emisích NH₃ a VOC. Tyto zdroje se významnou měrou podílejí rovněž na celkových emisích TZL (39 %). Z vývojového trendu je zřejmé, že kraj nebude mít problém se splněním hodnot krajských emisních stropů k roku 2010, jejichž plnění lze konstatovat již v roce 2008. Problémem kraje je skutečnost, že většina dopravy je vedena přímo středem obydlených zón a spolu s neustálým nárůstem provozu mobilních zdrojů a nedostatečnou kapacitou stávajících silnic v kraji to způsobuje nepříznivou situaci u NO_x a VOC. Ke zlepšení této situace přispěje plánovaná výstavba sítě dálnic a rychlostních komunikací spolu s výstavbou obchvatů kolem měst. Specifickým problémem Zlínského kraje je kromě dopravy i přímé sousedství s Moravskoslezským krajem, který je z hlediska znečištění ovzduší nejhroší v ČR a vzhledem k převládajícímu proudění vzduchu a topografii dochází k dálkovému transportu směrem na jih.

Vývoj emisí základních znečišťujících látek ve Zlínském kraji [index, rok 2000 = 100], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ, ČIŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

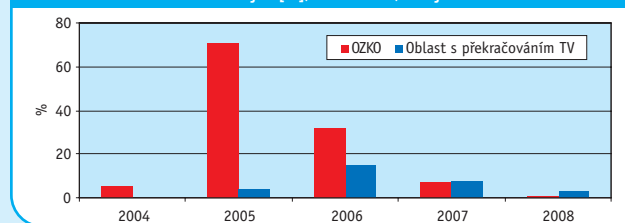
Struktura zdrojů emisí ve Zlínském kraji [%], 2008 Zdroj: ČHMÚ, ČIŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

KVALITA OVZDUŠÍ

V roce 2008 bylo zaznamenáno překročení denního imisního limitu pro suspendované částice PM₁₀ na měřicích stanicích Zlín-Svit a Uherské Hradiště (2 stanice z 6, na kterých je monitorování této látky na území kraje realizováno). Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší byly ustanoveny na 1 % území kraje. Oblasti s překročenými cílovými imisními limity bez zahrnutí ozonu byly v roce 2008 stanoveny na 2,8 % území kraje v důsledku překročení TV pro benzo(a)pyren (stanice Zlín). Cílový imisní limit pro ozon byl překročen na dvou stanicích (Zlín a Štítaná n. Vlárů) ze tří. Imisní situace je silně ovlivňována rozptylovými podmínkami. V roce 2007 i 2008 byly tyto podmínky příznivé a lze konstatovat zlepšení situace týkající se kvality ovzduší.

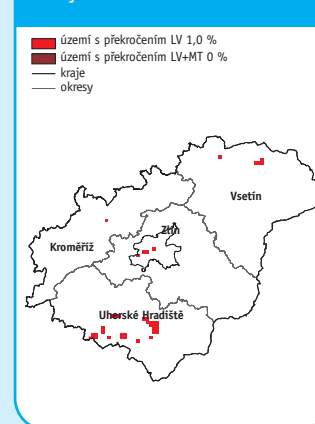
Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší a oblastí s překračováním cílových imisních limitů na rozloze Zlínského kraje* [%], 2004–2008, Zdroj: ČHMÚ

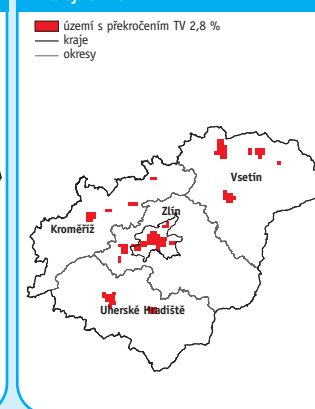
Ovzduší

Zdraví

Mapa oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší ve Zlínském kraji, 2008 Zdroj: ČHMÚ

Mapa oblastí s překračováním cílových imisních limitů ve Zlínském kraji bez zahrnutí přízemního ozonu, 2008 Zdroj: ČHMÚ

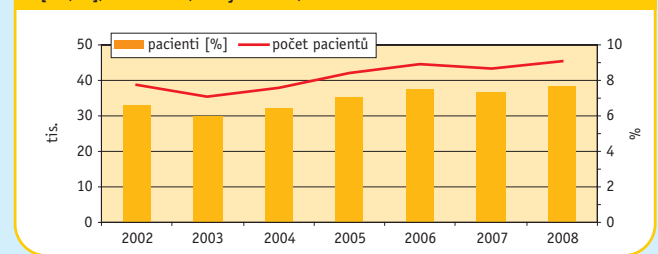

* LV – imisní limit (z angl. Limit Value), TV – cílový imisní limit (z angl. Target Value), MT – mez tolerance
OZKO – oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší; oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (oxid siřičitý, suspendované částice PM₁₀, oxid dusičitý, olovo, oxid uhelnatý a benzen).
Oblastí s překračováním cílových imisních limitů se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota cílového imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (kadmium, arsen, nikl a benzo(a)pyren). Cílový imisní limit je stanoven i pro přízemní ozon, který se z důvodu jeho překračování na většině území ČR nezahrnuje do vyhodnocení pomocí mapy.

ALERGICKÁ ONEMOCNĚNÍ

Mezi zdravotně nejvýznamnější znečišťující látky v ovzduší patří suspendované částice a oxid dusičitý v lokalitách významně zatížených dopravou. V určitých lokalitách (zatížených dopravou, průmyslem nebo vytápěním domácností) jsou problémem i PAU (polycyklické aromatické uhlovodíky). Každoročně je nadlimitním koncentracím těchto látek vystavena určitá část populace v závislosti na aktuální kvalitě ovzduší. Znečištění vnějšího i vnitřního ovzduší je spojováno, jako jeden z mnoha faktorů (výživa, životní styl, imunita apod.), s nárůstem alergií. Počet alergických onemocnění obecně stále narůstá, stav na území kraje lze v posledních letech obecně označit za mírně stoupající. Počet pacientů léčených v alergologických ordinacích v roce 2008 na území kraje byl 45 513, tj. 8 % všech obyvatel kraje (celkově je v ČR 8 % pacientů s alergickým onemocněním). Oddělit přímý vliv znečištěného ovzduší od ostatních spolupůsobících faktorů za kvantifikovatelný je však značně obtížné.

Počet a podíl pacientů léčených v alergologických ordinacích ve Zlínském kraji [tis., %], 2002–2008, Zdroj: ÚZIS ČR, ČSÚ

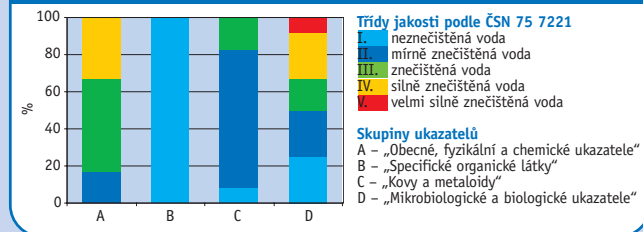
Voda

JAKOST VODNÍCH TOKŮ

V kraji bylo sledováno 12 profilů na řekách Morava, Bečva, Vsetínská a Rožnovská Bečva, Haná, Dřevnice, Olšava a Vlára.

- Ve skupině A byl na rozdíl od většiny ostatních krajů nejhůře hodnocen celkový faktor, který byl na čtyřech profilech na tocích Olšava, Dřevnice a Haná zařazen do IV. třídy a na šesti profilech do III. třídy. AOX dosáhl IV. třídy pouze v profilu Haná-Bezměrov a na dalších třech profilech III. třídy. Nejzátizenějším tokem byla Haná v Bezměrově, vyšší znečištění vykazovala i Olšava v Havříčích a Kunovicích. Velmi dobrého hodnocení dosáhly Bečva, Vlára v Brumově* a Morava v Kroměříži*.
- Ve skupině C byla stanovena III. třída v ukazatelích veškeré železo v profilu Haná-Bezměrov a pro rtuť v profilu Morava-Nedakonice.
- Ve skupině D byla V. třída klasifikována pro enterokoky v profilu Olšava-Kunovice a IV. třída v profilech Olšava-Havříce, Dřevnice-Otrokovice a Haná-Bezměrov. Termotolerantní koliformní bakterie dosáhly III. třídy, a to na profilech Dřevnice-Otrokovice, Haná-Bezměrov a Vlára-Popov. Koncentraci splňující limit pro I. třídu u obou ukazatelů měl jediný profil, Morava-Kroměříž.

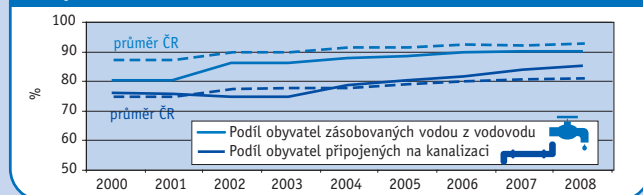
Podíl sledovaných profilů ve třídách jakosti vod ČSN podle skupin ukazatelů A–D ve Zlínském kraji [%], 2008, Zdroj: ČHMÚ

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Celkový objem vyrobené pitné vody pokračoval v dlouhodobém poklesu meziročním snížením o 0,7 mil. m³ na hodnotu 32,19 mil. m³. Zároveň počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou z vodovodu se meziročně zvýšil o 2 158. Spotřeba pitné vody na obyvatele v roce 2008 činila pouze 81,6 l na obyv. za den, což je pod průměrem ČR. Ztráty pitné vody ve vodovodní síti se, i přes jejich meziroční zvýšení, dlouhodobě pohybují pod průměrem ČR (19,4 % v roce 2008).

Zásobování pitnou vodou a připojení na kanalizaci ve Zlínském kraji [%], 2000–2008, Zdroj: ČSÚ

Podíl ztrát z vody vyrobené pro veřejnou potřebu ve Zlínském kraji [%], 2000–2008, Zdroj: ČSÚ

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podíl ztrát	20,3	19,7	19,7	20,8	18,3	19,8	19,5	17,7	18,1

V domech připojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) v roce 2008 žilo 73,4 % z celkového počtu obyvatel kraje. Čištěno bylo 93,7 % odkanalizovaných odpadních vod. Za nejvýznamnější akce ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v roce 2008, lze považovat III. etapu intenzifikace ČOV Vsetín a II. etapu rekonstrukce ČOV Holešov. V roce 2008 byly ukončeny stavby intenzifikace ČOV Zubří a úprava ČOV Valašské Meziříčí.

* nebyly monitorovány AOX

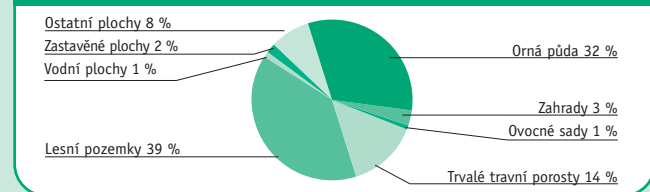

Lesy, krajina, zemědělství

VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Rozloha Zlínského kraje v roce 2008 činila 396 357 ha. Meziročně klesla výměra orné půdy o 405 ha, vzrostla výměra lesních pozemků o 91 ha, ovocných sadů o 19 ha. Ostatní kategorie se významně nezměnily. Pokračoval trend nárůstu rozlohy lesních pozemků.

Struktura využití území ve Zlínském kraji [%], 2008 Zdroj: ČÚZK

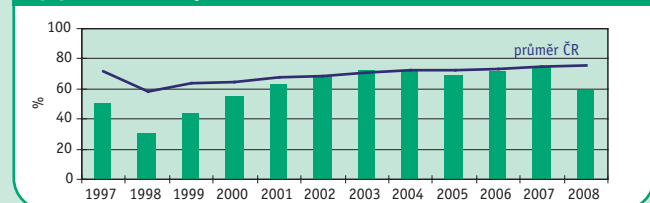
LESY

Výměra lesů Zlínského kraje v roce 2008 činila dle ČÚZK 157 411 ha, lesnatost dosáhla 39,8 % (průměr ČR je 33,7 %), tj. třetí nejvyšší hodnoty v ČR. Lesy zvláštního určení tvořily 11 % rozlohy lesů, jejich výměra se meziročně procentuálně nezměnila.

Výše celkových nahodilých těžeb dosáhla čtvrté nejnižší hodnoty v ČR, 338 tis. m³ dřeva, výše nahodilých těžeb způsobených abiotickými vlivy, z nichž polomy vázané na poškození větrem tvoří rozhodující většinu, dosáhla 302 tis. m³ dřeva.

Zdravotní stav lesních porostů je určován především mírou defoliací*. Míra defoliacie ve Zlínském kraji byla v roce 2008 druhá nejnižší v ČR.

Vývoj míry defoliacie jehličnatých porostů starších 60 let (třída 2–4) ve Zlínském kraji [%], 1997–2008, Zdroj: VÚLHM

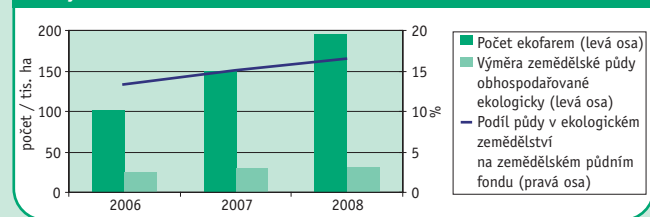

- * Defoliace (odlštění) – relativní ztráta asimilačního aparátu (listů nebo jehličí) v koruně poškozeného stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Hodnoty defoliacie se rozdělují do pěti základních tříd, z nichž poslední tři charakterizují významně poškozené stromy: 0 – žádná (0–10 %); 1 – mírná (11–25 %); 2 – střední (26–60 %); 3 – silná (61–99 %); 4 – odumřelé stromy (100 %).

Ekologické zemědělství

Ve Zlínském kraji v roce 2008 tvořila výměra zemědělské půdy obdělávané ekologicky 16,3 %, resp. 31 821 ha celkové výměry zemědělské půdy v kraji (194 778 ha), což kraj řadí na 4. místo v ČR. Výměra ekologicky obdělávané půdy v ČR dosáhla 8,04 % zemědělské půdy.

Vývoj ekologického zemědělství ve Zlínském kraji [počet, tis. ha, %], 2006–2008 Zdroj: MZE

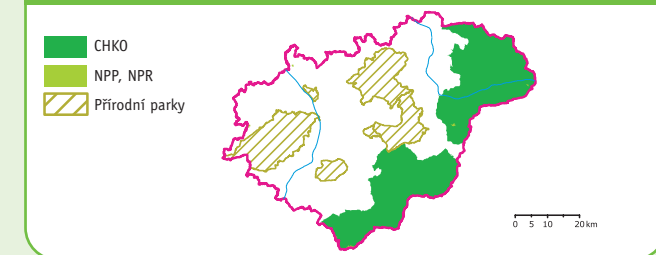
Ochrana přírody

ÚZEMNÍ OCHRANA PŘÍRODY

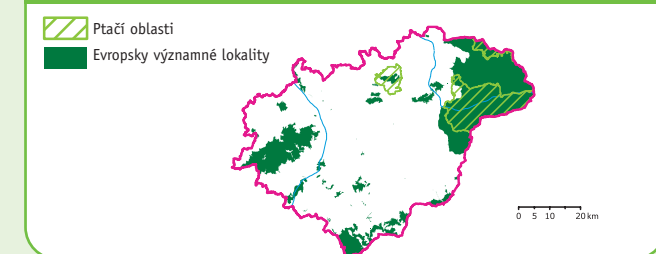
Na území kraje se z velkoplošných chráněných území nachází CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty. V kraji bylo v roce 2008 evidováno 169 maloplošných chráněných území o celkové rozloze 2 069 ha – konkrétně 6 národních přírodních rezervací (NPR), 2 národní přírodní památky (NPP), 38 přírodních rezervací (PR) a 123 přírodních památek (PP) a 6 přírodních parků o celkové rozloze 62 265 ha. V roce 2008 nebylo vyhlášeno žádné zvláště chráněné území, ani přírodní park.

Krajský úřad pečuje ve své působnosti o 106 maloplošně zvláště chráněných území, na jejichž management a péči v roce 2008 vydal téměř 3 500 tis. Kč.

Zvláště chráněná území a přírodní parky ve Zlínském kraji, 2008 Zdroj: AOPK ČR, KÚ Zlínského kraje

Lokality soustavy Natura 2000 ve Zlínském kraji, 2008 Zdroj: AOPK ČR

ZÁCHRANNÉ PROGRAMY A STANICE

Krajský úřad zajišťuje regionální programy péče o vybrané ohrožené druhy rostlin a živočichů. Pro vybrané druhy rostlin a živočichů jsou vytvořeny projekty, jejichž cílem je minimalizovat negativní faktory způsobující ohrožení dotčených druhů a zvýšit početnost populací. Odborný dohled na realizaci projektů provádí AOPK ČR ve spolupráci s vědeckými institucemi. V zajištění této kompetence mají nezastupitelnou úlohu některé nevládní ochranné organizace – ZO ČSOP SCILLA Vičnov, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubravy, ZO ČSOP Vsetín, ZO ČSOP Uherskohradištsko a Záchraná stanice v Buchlovicích, částečně i Záchraná stanice pro handicapované živočichy v Bartošovicích.

REALIZOVANÉ PROGRAMY

- Stepní druhy rostlin Hlúčké pahorkatiny – hlaváček jarní, hadinec nachový, len chlupatý, koniklec velkokvětý, kavyl tenkolistý
- Ptáčí – čáp bílý, strnád luční, strakapoud bělohřbetý, chřástal polní
- Obojživelníci – ropucha obecná, žokek velký
- Motýli – modrásek hořcový, modrásek očkovaný, modrásek ligrusový, pestrokřídlec podražcový, bourovec trnkový
- Orchideje – Vsetínsko
- Šelmy (pouze monitoring velkých šelem) – medvěd, rys, vlk

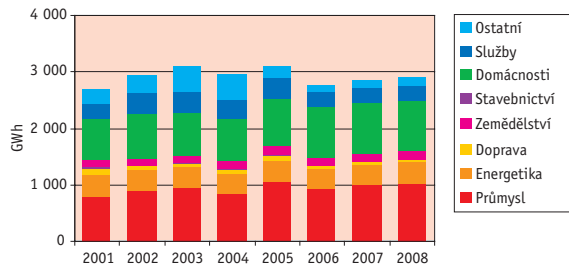

Energetika

SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

Ve Zlínském kraji se celkové množství spotřeby elektřiny meziročně zvýšilo o 1,8 % na 2 904 GWh. Mírné zvýšení spotřeby (o 1–4 %) lze zaznamenat ve všech sektorech národního hospodářství, pouze v domácnostech se v roce 2008 podařilo spotřebu snížit, a to o 1,6 %.

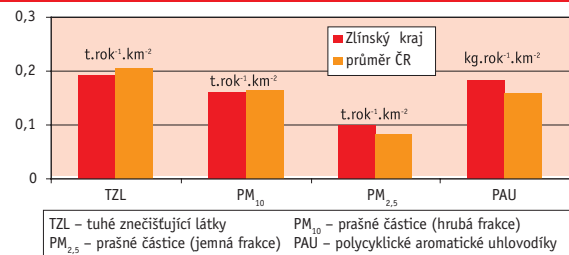
● Vývoj hrubé roční spotřeby elektřiny v jednotlivých sektorech národního hospodářství ve Zlínském kraji [GWh], 2001–2008, Zdroj: ERU

MĚRNÉ EMISE Z VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Měrné emise z vytápění domácností se ve Zlínském kraji pohybují okolo průměrných hodnot ČR. Mírně vyšší jsou v případě TZL a PM₁₀, naopak nižší jsou u PM_{2,5} a TSL.

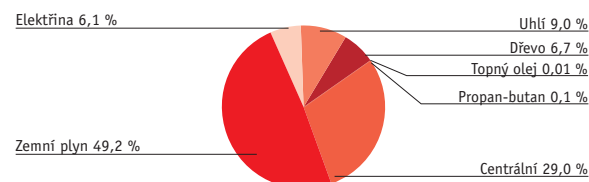
● Měrné emise z vytápění domácností ve Zlínském kraji [t.rok⁻¹.km⁻², kg.rok⁻¹.km⁻²], 2008, Zdroj: ČHMÚ

STRUKTURA VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Ve Zlínském kraji je 104 329 domácností vytápěno zemním plynem, což představuje téměř polovinu všech domácností v tomto regionu (průměr ČR je 38,7 %). Další 29 % domácností využívá centrální zásobování teplem. Oproti ostatním krajům je zde nižší podíl vytápění uhlím (průměr ČR je 13,5 %).

● Struktura vytápění domácností ve Zlínském kraji [%], 2008, Zdroj: ČHMÚ

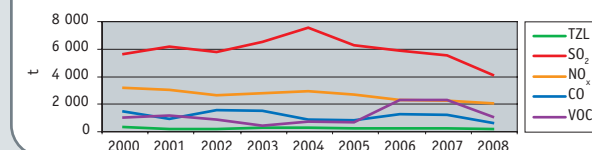

Průmysl, těžba

EMISE Z PRŮMYSLU

V emisích z průmyslu je majoritním emitentem SO₂, ale jeho hladina se pohybuje okolo 75 % emisního stropu a nepředpokládá se překročení krajského emisního stropu. Celkové emise NO_x a VOC se pohybují pod úrovní doporučené hodnoty krajského emisního stropu a rovněž vykazují klesající tendenci.

● Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1)* ve Zlínském kraji [t], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ

* REZZO 1 – stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvlášť závažných technologických procesů.

VÝPIS HLAVNÍCH ZDROJŮ Z IRZ

● Výpis hlavních zdrojů z IRZ (Integrovaného registru znečišťování životního prostředí) ve Zlínském kraji, 2007, Zdroj: CENIA

Název organizace	Emise do ovzduší	Emise do vod	Přenosy v odpadech
Atel Energetika Zlín s.r.o. – Teplárna Zlín	As, Cl a anorg. slouč., CO ₂ , NO _x , SO _x		As, Cr, Cd, Ni, Pb, Hg
Barum Continental spol. s r.o.	HFC		Cu, Pb, Zn
DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	NH ₃ , benzen, CO ₂ , NO _x , DEHP, naftalen, SO ₂ , Hg	As, fenoly, fluoridy, kyanidy, Ni, Hg	As, Cr, Cd, Pb, Hg, Zn
Teplárna Otrokovice a.s.	As, Cd, CO ₂ , NO _x , SO _x	As	As, P celkový, Cr, Cd, Cu, Ni, Pb, Hg, Zn

● PCDD – polychlorované dibenzo-p-dioxiny, PCDF – polychlorované dibenzofurany, TOC – celkový organický uhlík, DEHP – Di-(2-ethyl hexyl) ftalát

PODNIKY SE ZAVEDENÝM SYSTÉMEM EMAS

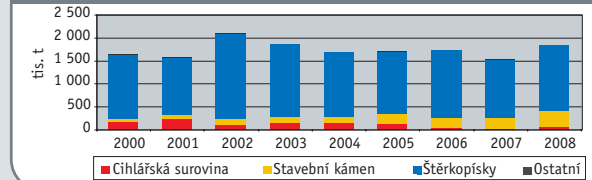
● Organizace se zavedeným systémem environmentálního managementu dle EMAS ve Zlínském kraji, 2008, Zdroj: CENIA

Název organizace	Sídlo org.	Předmět činnosti
BARUM CONTINENTAL, spol. s r.o., Otrokovice	Otrokovice	výroba pryžových pláštů a duší, protektorování pneumatik
KASKO, spol. s r.o., Slavkov u Uherského Brodu	Horní Němčič	výroba plastových a pryžových výrobků
Atel Energetika Zlín, s.r.o. Zlínstav, a.s. Zlín	Zlín	výroba, přenos a rozvod elektřiny architektonické a inženýrské činnosti a poradenství

TĚŽBA

V roce 2008 činila těžba surovin ve Zlínském kraji jen o něco více než 1 % celkové těžby v ČR. Největší podíl těžby zde představuje šterkopisek, jehož množství od roku 2002 neustále mírně klesalo, v roce 2008 však došlo k mírnému vzestupu těžeb. Hlavním zdrojem šterkopisků jsou lokality Napajedla, Hulín, Ostrožská Nová Ves a Polešovice. Klesá rovněž těžba cihlářských surovin (pouze ložiska Dřínov, Malenovice, Žopy).

● Vývoj těžby Zlínského kraje [tis. t], 2000–2008, Zdroj: ČGS-Geofond

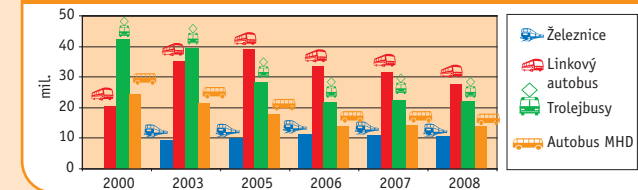

Doprava

CHARAKTERISTIKA DOPRAVY

Z moravských krajů je Zlínský kraj nejméně zasažen silniční dopravou. Přes jeho území vedou tranzitní trasy na Slovensko, které jsou však pouze alternativní pro dálniční dopravu přes Brno na Bratislavu nebo přes Moravskoslezský kraj. Největší intenzity dopravy v kraji jsou dosahovány na silnici I/55 na trase Hodonín – Uherské Hradiště – Kroměříž a na silnici I/50 z Brna do Uherského Hradiště. V roce 2008 pokračovala výstavba dálnice D1 (dokončen úsek Kojetín – Kroměříž-východ). Zlínský kraj má fungující integrovaný dopravní systém veřejné osobní dopravy ZID. V osobní veřejné dopravě v kraji převažuje doprava linkovými autobusy (27,6 mil. cestujících v roce 2008). Objemy nákladní dopravy v kraji jsou zřetelně nižší než v okolních krajích (cca 19 mil. tun, tj. méně než třetina přepraveného zboží v Moravskoslezském kraji), ve struktuře nákladní dopravy dominuje silniční doprava s cca 90 % přepraveného zboží.

● Počet přepravených osob jednotlivými druhy veřejné dopravy ve Zlínském kraji [mil.], 2000–2008, Zdroj: MD

● Množství přepraveného nákladu* ve Zlínském kraji [tis. tun], 2000, 2003, 2006, 2007, 2008, Zdroj: MD

	2000	2003	2006	2007	2008
Železnice	1 868,9	1 935,6	2 185,1	2 373,2	1 999,9
Silnice	19 176,1	21 058,3	20 556,3	19 542,2	16 900,4

* Jedná se o počet přepravených osob (resp. zboží) nezávisle na délce přepravy. Údaj byl vypočten jako součet přepravních objemů v rámci kraje a mezi kraji (přes hranice kraje).

AUTOMOBILIZACE A HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ

Úroveň automobilizace je podobná jako v ostatních moravských krajích výrazně pod průměrem ČR (369 osobních automobilů na 1 000 obyvatel v roce 2008). Hustota sítě dopravních komunikací ve Zlínském kraji je velmi nízká na úrovni cca 75 % průměru ČR, kraj má pouze cca 360 km železnic, což je nejméně ze všech krajů v ČR.

● Hustota dopravní sítě ve Zlínském kraji [km, km.km⁻²], 2008, Zdroj: MD

	Délka komunikací v kraji (km)	Hustota dopravní sítě (km.km ⁻²)
Železnice	358	0,090
Silnice celkem	2 113	0,533
Silnice 1. třídy (z toho rychl. kom.)	339 (3)	0,086
Dálnice	7	0,003

EMISE Z DOPRAVY

S celkové malou dopravní zátěží je spojena i příznivá situace v oblasti emisí z dopravy. Na území kraje bylo v roce 2008 vyprodukováno okolo 4,5 % celkových národních emisí z dopravy (jednotlivé látky se podílem příliš neliší). Měrné emise na obyvatele i na km² jsou v kraji rovněž podprůměrné. Emise CO₂ a PM z dopravy mají od roku 2005 stagnující charakter, emise NO_x a VOC v tomto období zvolna klesaly.

● Vývoj měrných emisí CO₂, NO_x, VOC a PM z motorové dopravy ve Zlínském kraji a v ČR [kg. obyv.⁻¹], 2005–2008, Zdroj: CDV

Rok/Emise	Zlínský kraj				ČR			
	CO ₂	NO _x	VOC	PM	CO ₂	NO _x	VOC	PM
2005	1 252	7,2	3,4	0,474	1 776	10,05	4,57	0,637
2006	1 277	6,8	3,0	0,465	1 804	9,46	4,11	0,622
2007	1 346	6,5	2,9	0,362	1 891	9,08	3,90	0,633
2008	1 317	6,1	2,5	0,451	1 833	8,41	3,32	0,597

● PM – prašné částice, VOC – těkavé organické látky